

Ranking laboratoriów genetycznych

2016

Ranking laboratoriów genetycznych

Badania genetyczne stają się coraz bardziej powszechnym narzędziem i z roku na rok zwiększa się liczba wykonywanych testów. W dzisiejszych czasach możliwe jest zbadanie nie tylko genetycznej przyczyny konkretnej choroby, ale także ocena własnych predyspozycji do rozwoju danego schorzenia (np. nowotworu złośliwego) czy opracowanie idealnej dla naszego organizmu diety na podstawie DNA. Ważny jest więc wybór laboratorium gwarantującego najwyższą jakość.

Pierwszy ranking laboratoriów genetycznych został opracowany przez Gazetę Wyborczą na początku 2015 roku, ze względu na coraz większe zainteresowanie polskiego społeczeństwa testami genetycznymi, postanowiliśmy go zmodyfikować i zaktualizować. Nasz ranking skupia się przede wszystkim na laboratoriach genetycznych realizujących badania związane ze zdrowiem człowieka, dlatego postanowiliśmy nie uwzględniać w nim placówek zajmujących się genetyką sądową i kryminalistyką. Poddanych ocenie zostało łącznie 29 ośrodków (15 prywatnych, 14 publicznych) - punkty za poszczególne kryteria były przyznawane na podstawie informacji ogólnie dostępnych na stronach internetowych placówek bądź, w razie wystąpienia jakichkolwiek wątpliwości, informacji

uzyskanych drogą mailową. Podobnie jak w przypadku rankingu z 2015 roku, my również zdecydowaliśmy się w nim uwzględnić 2 firmy prywatne (DF Medica i VIMED), nieposiadające własnych laboratoriów i wysyłające próbki DNA do analizy za granicę.

Porównując uzyskane przez nas wyniki do rezultatów rankingu laboratoriów genetycznych z 2015 roku można zauważyć, że oceniane placówki stale poszerzają ofertę swoich badań, starają się o uzyskanie nowych certyfikatów potwierdzających wysoką jakość swojej pracy, coraz częściej wykorzystują też najnowsze technologie do realizacji badań genetycznych - wiele polskich laboratoriów reprezentuje więc naprawdę wysoki poziom.

Badanie - etap 1

NAZWA LABORATORIUM	LICZBA REKOMENDACJI OD LEKARZY	ILE LAT DZIAŁA LABORATORIUM	ILOŚĆ BADAŃ W OFERCIE
GENOMED (Warszawa)	6 (10 pkt.)	7 (2 pkt.)	330 (2 pkt.)
Zakład Genetyki Medycznej Instytutu Matki i Dziecka (Warszawa)	1 (2 pkt.)	54 (4 pkt.)	115 (2 pkt.)
INVICTA (Gdańsk)	1 (2 pkt.)	15 (3 pkt.)	1000 (2 pkt.)
Laboratorium Genetyki Klinicznej Uniwersyteckiego Centrum Klinicznego Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego (Gdańsk)	3 (6 pkt.)	42 (4 pkt.)	25 (0 pkt.)
Zakład Genetyki Medycznej Centrum Zdrowia Dziecka (Warszawa)	1 (2 pkt.)	38 (4 pkt.)	wszystkie rekomendowane (4 pkt.)
CENTRUM BADAŃ DNA (Poznań)	3 (6 pkt.)	10 (3 pkt.)	405 (2 pkt.)
Zakład Genetyki Instytutu Psychiatrii i Neurologii (Warszawa)	1 (2 pkt.)	43 (4 pkt.)	60 (0 pkt.)
Pracownia Genetyki Nowotworów Centrum Onkologii (Warszawa)	0 (0 pkt.)	24 (4 pkt.)	25 (0 pkt.)
MEDGEN (Warszawa)	0 (0 pkt.)	4 (2 pkt.)	690 (2 pkt.)
CENTRUM GENETYKI MEDYCZNEJ GENESIS (Poznań)	0 (0 pkt.)	17 (3 pkt.)	400 (2 pkt.)
Zakład Genetyki Instytutu Onkologii (Gliwice)	1 (2 pkt.)	28 (4 pkt.)	35 (0 pkt.)
Pracownia Badań Genetycznych Kliniki Endokrynologii Szpitala Uniwersyteckiego (Kraków)	2 (4 pkt.)	6 (2 pkt.)	8 (0 pkt.)
VIMED (Warszawa, Kraków)	1 (2 pkt.)	nie posiada (0 pkt.)	kilkaset genów (2 pkt.)

Zakład Immunogenetyki Instytutu Hematologii i Transfuzjologii (Warszawa)	1 (2 pkt.)	21 (4 pkt.)	ok 40 (0 pkt.)
Zakład Diagnostyki Hematologicznej Szpitala Uniwersyteckiego (Kraków)	0 (0 pkt.)	17 (3 pkt.)	ok 20 (0 pkt.)
Pracownia Diagnostyki Molekularnej i Immunodiagnostyki Zakładu Mikrobiologii Szpitala Uniwersyteckiego " (Kraków)	1 (2 pkt.)	8 (2 pkt.)	ok. 20 (0 pkt.)
Zakład Genetyki i Patomorfologii Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego (Szczecin)	1 (2 pkt.)	26 (4 pkt.)	24 (0 pkt.)
testDNA (Katowice)	2 (4 pkt.)	13 (3 pkt.)	20 (0 pkt.)
Pracownia Neurogenetyki Zakładu Diagnostyki Szpitala Uniwersyteckiego (Kraków)	0 (0 pkt.)	6 (2 pkt.)	34 (0 pkt.)
Pracownia Cytogenetyczna Uniwersyteckiego Szpitala Dziecięcego (Lublin)	0 (0 pkt.)	19 (3 pkt.)	21 (0 pkt.)
Read-Gene (Szczecin)	1 (2 pkt.)	10 (3 pkt.)	15 (0 pkt.)
Zakład Diagnostyki Biochemicznej i Molekularnej Kliniki Alergii i immunologii Szpitala Uniwersyteckiego (Kraków)	0 (0 pkt.)	31 (4 pkt.)	8 (0 pkt.)
MEDGENETIX/GENOMIX (Warszawa)	0 (0 pkt.)	3 (1 pkt.)	100 (2 pkt.)
GENOS (Łódź)	0 (0 pkt.)	16 (3 pkt.)	50 (0 pkt.)
DF MEDICA (Warszawa)	0 (0 pkt.)	nie posiada (0 pkt.)	7 (0 pkt.)
ONCOGENE DIAGNOSTICS (Kraków)	1 (2 pkt.)	6 (2 pkt.)	70 (0 pkt.)
GENESCREEN (Poznań)	0 (0 pkt.)	5 (2 pkt.)	5 (0 pkt.)
EUROIMMUN DNA (Wrocław)	0 (0 pkt.)	6 (2 pkt.)	18 (0 pkt.)
PRACOWNIA CYTOGENETYCZNA "KARIOGEN" (Kraków)	1 (2 pkt.)	7 (2 pkt.)	45 (0 pkt.)

Badanie - etap 2

NAZWA LABORATORIUM	KONSULTACJA LEKARSKA PRZED I PO BADANIU	CERTYFIKATY ISO	WERYFIKACJA EMQN
GENOMED (Warszawa)	✓ (10 pkt.)	✗ (0 pkt.)	✓ (5 pkt.)
Zakład Genetyki Medycznej Instytutu Matki i Dziecka (Warszawa)	✓ (10 pkt.)	✓ (2 pkt.)	✓ (5 pkt.)
INVICTA (Gdańsk)	✓ (10 pkt.)	✓ (5 pkt.)	✓ (5 pkt.)
Laboratorium Genetyki Klinicznej Uniwersyteckiego Centrum Klinicznego Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego (Gdańsk)	✓ (10 pkt.)	✓ (1 pkt.)	✓ (5 pkt.)
Zakład Genetyki Medycznej Centrum Zdrowia Dziecka (Warszawa)	✓ (10 pkt.)	✓ (2 pkt.)	✓ (5 pkt.)
CENTRUM BADAŃ DNA (Poznań)	✓ (10 pkt.)	✓ (1 pkt.)	✓ (5 pkt.)
Zakład Genetyki Instytutu Psychiatrii i Neurologii (Warszawa)	✓ (10 pkt.)	✓ (1 pkt.)	✓ (5 pkt.)
Pracownia Genetyki Nowotworów Centrum Onkologii (Warszawa)	✓ (10 pkt.)	✓ (5 pkt.)	✓ (5 pkt.)
MEDGEN (Warszawa)	✓ (10 pkt.)	✓ (2 pkt.)	✓ (5 pkt.)
CENTRUM GENETYKI MEDYCZNEJ GENESIS (Poznań)	✓ (10 pkt.)	✓ (1 pkt.)	✓ (5 pkt.)
Zakład Genetyki Instytutu Onkologii (Gliwice)	✓ (10 pkt.)	✓ (3 pkt.)	✓ (5 pkt.)
Pracownia Badań Genetycznych Kliniki Endokrynologii Szpitala Uniwersyteckiego (Kraków)	✓ (10 pkt.)	✓ (3 pkt.)	✗ (0 pkt.)
VIMED (Warszawa, Kraków)	✓ (10 pkt.)	✓ (7 pkt.)	✓ (5 pkt.)

Zakład Immunogenetyki Instytutu Hematologii i Transfuzjologii (Warszawa)	✓ (10 pkt.)	✓ (2 pkt.)	✗ (0 pkt.)
Zakład Diagnostyki Hematologicznej Szpitala Uniwersyteckiego (Kraków)	✓ (10 pkt.)	✓ (3 pkt.)	✗ (0 pkt.)
Pracownia Diagnostyki Molekularnej i Immunodiagnostyki Zakładu Mikrobiologii Szpitala Uniwersyteckiego " (Kraków)	✓ (10 pkt.)	✓ (3 pkt.)	✗ (0 pkt.)
Zakład Genetyki i Patomorfologii Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego (Szczecin)	✓ (10 pkt.)	✓ (1 pkt.)	✓ (5 pkt.)
testDNA (Katowice)	✓ (10 pkt.)	✓ (3 pkt.)	✗ (0 pkt.)
Pracownia Neurogenetyki Zakładu Diagnostyki Szpitala Uniwersyteckiego (Kraków)	✓ (10 pkt.)	✓ (3 pkt.)	✗ (0 pkt.)
Pracownia Cytogenetyczna Uniwersyteckiego Szpitala Dziecięcego (Lublin)	✓ (10 pkt.)	✗ (0 pkt.)	✓ (5 pkt.)
Read-Gene (Szczecin)	✓ (10 pkt.)	✗ (0 pkt.)	✗ (0 pkt.)
Zakład Diagnostyki Biochemicznej i Molekularnej Kliniki Alergii i immunologii Szpitala Uniwersyteckiego (Kraków)	✓ (10 pkt.)	✓ (3 pkt.)	✗ (0 pkt.)
MEDGENETIX/GENOMIX (Warszawa)	✓ (10 pkt.)	✗ (0 pkt.)	✗ (0 pkt.)
GENOS (Łódź)	✓ (10 pkt.)	✓ (1 pkt.)	✗ (0 pkt.)
DF MEDICA (Warszawa)	✓ (10 pkt.)	✓ (4 pkt.)	✗ (0 pkt.)
ONCOGENE DIAGNOSTICS (Kraków)	✗ (0 pkt.)	✗ (0 pkt.)	✓ (5 pkt.)
GENESCREEN (Poznań)	✓ (10 pkt.)	✗ (0 pkt.)	✗ (0 pkt.)
EUROIMMUN DNA (Wrocław)	✗ (0 pkt.)	✓ (1 pkt.)	✗ (0 pkt.)
PRACOWNIA CYTOGENETYCZNA "KARIOGEN" (Kraków)	✗ (0 pkt.)	✗ (0 pkt.)	✗ (0 pkt.)

Badanie - etap 3

NAZWA LABORATORIUM	WERYFIKACJA - INNE OŚRODKI ZAGRANICZNE	NGS (CO NAJMNIEJ 1%)	MIKROMACIERZE (CO NAJMNIEJ 1%)
GENOMED (Warszawa)	✓ (4 pkt.)	✓ (2 pkt.)	✗ (0 pkt.)
Zakład Genetyki Medycznej Instytutu Matki i Dziecka (Warszawa)	✓ (6 pkt.)	✓ (2 pkt.)	✓ (2 pkt.)
INVICTA (Gdańsk)	✓ (10 pkt.)	✓ (2 pkt.)	✗ (0 pkt.)
Laboratorium Genetyki Klinicznej Uniwersyteckiego Centrum Klinicznego Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego (Gdańsk)	✓ (6 pkt.)	✓ (2 pkt.)	✓ (2 pkt.)
Zakład Genetyki Medycznej Centrum Zdrowia Dziecka (Warszawa)	✗ (0 pkt.)	✓ (2 pkt.)	✓ (2 pkt.)
CENTRUM BADAŃ DNA (Poznań)	✓ (4 pkt.)	✓ (2 pkt.)	✓ (2 pkt.)
Zakład Genetyki Instytutu Psychiatrii i Neurologii (Warszawa)	✓ (6 pkt.)	✓ (2 pkt.)	✗ (0 pkt.)
Pracownia Genetyki Nowotworów Centrum Onkologii (Warszawa)	✓ (4 pkt.)	✗ (0 pkt.)	✓ (2 pkt.)
MEDGEN (Warszawa)	✓ (4 pkt.)	✓ (2 pkt.)	✗ (0 pkt.)
CENTRUM GENETYKI MEDYCZNEJ GENESIS (Poznań)	✓ (2 pkt.)	✓ (2 pkt.)	✓ (2 pkt.)
Zakład Genetyki Instytutu Onkologii (Gliwice)	✓ (2 pkt.)	✗ (0 pkt.)	✓ (2pkt.)
Pracownia Badań Genetycznych Kliniki Endokrynologii Szpitala Uniwersyteckiego (Kraków)	✗ (0 pkt.)	✗ (0 pkt.)	✗ (0 pkt.)
VIMED (Warszawa, Kraków)	✓ (4 pkt.)	✗ (0 pkt.)	✗ (0 pkt.)

Zakład Immunogenetyki Instytutu Hematologii i Transfuzjologii (Warszawa)	✓ (2 pkt.)	✗ (0 pkt.)	✗ (0 pkt.)
Zakład Diagnostyki Hematologicznej Szpitala Uniwersyteckiego (Kraków)	✓ (6 pkt.)	✗ (0 pkt.)	✗ (0 pkt.)
Pracownia Diagnostyki Molekularnej i Immunodiagnostyki Zakładu Mikrobiologii Szpitala Uniwersyteckiego " (Kraków)	✓ (2 pkt.)	✗ (0 pkt.)	✗ (0 pkt.)
Zakład Genetyki i Patomorfologii Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego (Szczecin)	✗ (0 pkt.)	✓ (2 pkt.)	✗ (0 pkt.)
testDNA (Katowice)	✓ (2 pkt.)	✗ (0 pkt.)	✗ (0 pkt.)
Pracownia Neurogenetyki Zakładu Diagnostyki Szpitala Uniwersyteckiego (Kraków)	✗ (0 pkt.)	✗ (0 pkt.)	✗ (0 pkt.)
Pracownia Cytogenetyczna Uniwersyteckiego Szpitala Dziecięcego (Lublin)	✓ (6 pkt.)	✗ (0 pkt.)	✗ (0 pkt.)
Read-Gene (Szczecin)	✗ (0 pkt.)	✓ (2 pkt.)	✗ (0 pkt.)
Zakład Diagnostyki Biochemicznej i Molekularnej Kliniki Alergii i immunologii Szpitala Uniwersyteckiego (Kraków)	✓ (2 pkt.)	✗ (0 pkt.)	✗ (0 pkt.)
MEDGENETIX/GENOMIX (Warszawa)	✗ (0 pkt.)	✓ (2 pkt.)	✓ (2 pkt.)
GENOS (Łódź)	✓ (2 pkt.)	✗ (0 pkt.)	✗ (0 pkt.)
DF MEDICA (Warszawa)	✗ (0 pkt.)	✓ (2 pkt.)	✗ (0 pkt.)
ONCOGENE DIAGNOSTICS (Kraków)	✓ (2 pkt.)	✗ (0 pkt.)	✗ (0 pkt.)
GENESCREEN (Poznań)	✗ (0 pkt.)	✗ (0 pkt.)	✗ (0 pkt.)
EUROIMMUN DNA (Wrocław)	✓ (2 pkt.)	✗ (0 pkt.)	✓ (2 pkt.)
PRACOWNIA CYTOGENETYCZNA "KARIOGEN" (Kraków)	✗ (0 pkt.)	✗ (0 pkt.)	✗ (0 pkt.)

Badanie - etap 4

NAZWA LABORATORIUM	MOŻLIWOŚĆ ZSEKWENCJONOWANIA CAŁEGO GENOMU	DZIAŁALNOŚĆ NAUKOWA
GENOMED (Warszawa)	✓ (5 pkt.)	średni dorobek (2 pkt.)
Zakład Genetyki Medycznej Instytutu Matki i Dziecka (Warszawa)	✓ (3 pkt.)	bardzo duży dorobek (4 pkt.)
INVICTA (Gdańsk)	✗ (0 pkt.)	duży dorobek (3 pkt.)
Laboratorium Genetyki Klinicznej Uniwersyteckiego Centrum Klinicznego Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego (Gdańsk)	✗ (0 pkt.)	bardzo duży dorobek (4 pkt.)
Zakład Genetyki Medycznej Centrum Zdrowia Dziecka (Warszawa)	✓ (3 pkt.)	(bardzo duży dorobek 4 pkt.)
CENTRUM BADAŃ DNA (Poznań)	✗ (0 pkt.)	prowadzone (1 pkt.)
Zakład Genetyki Instytutu Psychiatrii i Neurologii (Warszawa)	✗ (0 pkt.)	bardzo duży dorobek (4 pkt.)
Pracownia Genetyki Nowotworów Centrum Onkologii (Warszawa)	✗ (0 pkt.)	bardzo duży dorobek (4 pkt.)
MEDGEN (Warszawa)	✓ (3 pkt.)	prowadzone (1 pkt.)
CENTRUM GENETYKI MEDYCZNEJ GENESIS (Poznań)	✗ (0 pkt.)	prowadzone (1 pkt.)
Zakład Genetyki Instytutu Onkologii (Gliwice)	✗ (0 pkt.)	bardzo duży dorobek (4 pkt.)
Pracownia Badań Genetycznych Kliniki Endokrynologii Szpitala Uniwersyteckiego (Kraków)	✗ (0 pkt.)	duży dorobek (3 pkt.)
VIMED (Warszawa, Kraków)	✗ (0 pkt.)	brak (0 pkt.)

Zakład Immunogenetyki Instytutu Hematologii i Transfuzjologii (Warszawa)	✘ (0 pkt.)	bardzo duży dorobek (4 pkt.)
Zakład Diagnostyki Hematologicznej Szpitala Uniwersyteckiego (Kraków)	✘ (0 pkt.)	średni dorobek (2 pkt.)
Pracownia Diagnostyki Molekularnej i Immunodiagnostyki Zakładu Mikrobiologii Szpitala Uniwersyteckiego" (Kraków)	✘ (0 pkt.)	brak (0 pkt.)
Zakład Genetyki i Patomorfologii Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego (Szczecin)	✘ (0 pkt.)	bardzo duży dorobek (4 pkt.)
testDNA (Katowice)	✘ (0 pkt.)	brak (0 pkt.)
Pracownia Neurogenetyki Zakładu Diagnostyki Szpitala Uniwersyteckiego (Kraków)	✘ (0 pkt.)	prowadzone (1 pkt.)
Pracownia Cytogenetyczna Uniwersyteckiego Szpitala Dziecięcego (Lublin)	✘ (0 pkt.)	średni dorobek (2 pkt.)
Read-Gene (Szczecin)	✘ (0 pkt.)	duży dorobek (3 pkt.)
Zakład Diagnostyki Biochemicznej i Molekularnej Kliniki Alergii i immunologii Szpitala Uniwersyteckiego (Kraków)	✘ (0 pkt.)	prowadzone (1 pkt.)
MEDGENETIX/GENOMIX (Warszawa)	✘ (0 pkt.)	prowadzone (1 pkt.)
GENOS (Łódź)	✘ (0 pkt.)	brak (0 pkt.)
DF MEDICA (Warszawa)	✘ (0 pkt.)	brak (0 pkt.)
ONCOGENE DIAGNOSTICS (Kraków)	✘ (0 pkt.)	prowadzone (1 pkt.)
GENESCREEN (Poznań)	✘ (0 pkt.)	brak (0 pkt.)
EUROIMMUN DNA (Wrocław)	✘ (0 pkt.)	prowadzone (1 pkt.)
PRACOWNIA CYTOGENETYCZNA "KARIOGEN" (Kraków)	✘ (0 pkt.)	brak (0 pkt.)

Wyniki badania

NAZWA LABORATORIUM	WYNIK KOŃCOWY
GENOMED (Warszawa)	42 pkt.
Zakład Genetyki Medycznej Instytutu Matki i Dziecka (Warszawa)	42 pkt.
INVICTA (Gdańsk)	42 pkt.
Laboratorium Genetyki Klinicznej Uniwersyteckiego Centrum Klinicznego Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego (Gdańsk)	40 pkt.
Zakład Genetyki Medycznej Centrum Zdrowia Dziecka (Warszawa)	36 pkt.
CENTRUM BADAŃ DNA (Poznań)	36 pkt.
Zakład Genetyki Instytutu Psychiatrii i Neurologii (Warszawa)	34 pkt.
Pracownia Genetyki Nowotworów Centrum Onkologii (Warszawa)	33 pkt.
MEDGEN (Warszawa)	31 pkt.
CENTRUM GENETYKI MEDYCZNEJ GENESIS (Poznań)	28 pkt.
Zakład Genetyki Instytutu Onkologii (Gliwice)	27 pkt.
Pracownia Badań Genetycznych Kliniki Endokrynologii Szpitala Uniwersyteckiego (Kraków)	27 pkt.
VIMED (Warszawa, Kraków)	25 pkt.
Zakład Immunogenetyki Instytutu Hematologii i Transfuzjologii (Warszawa)	24 pkt.
Zakład Diagnostyki Hematologicznej Szpitala Uniwersyteckiego (Kraków)	24 pkt.
Pracownia Diagnostyki Molekularnej i Immunodiagnostyki Zakładu Mikrobiologii Szpitala Uniwersyteckiego" (Kraków)	24 pkt.
Zakład Genetyki i Patomorfologii Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego (Szczecin)	23 pkt.
testDNA (Katowice)	22 pkt.
Pracownia Neurogenetyki Zakładu Diagnostyki Szpitala Uniwersyteckiego (Kraków)	21 pkt.

Pracownia Cytogenetyczna Uniwersyteckiego Szpitala Dziecięcego (Lublin)	21 pkt.
Read-Gene (Szczecin)	20 pkt.
Zakład Diagnostyki Biochemicznej i Molekularnej Kliniki Alergii i immunologii Szpitala Uniwersyteckiego (Kraków)	20pkt.
MEDGENETIX/GENOMIX (Warszawa)	18pkt.
GENOS (Łódź)	16pkt.
DF MEDICA (Warszawa)	16pkt.
ONCOGENE DIAGNOSTICS (Kraków)	12pkt.
GENESCREEN (Poznań)	12pkt.
EUROIMMUN DNA (Wrocław)	8pkt.
PRACOWNIA CYTOGENETYCZNA "KARIOGEN" (Kraków)	4pkt.

Kryteria, które wzięliśmy pod uwagę

Wszystkie laboratoria genetyczne zestawione w rankingu zostały poddane ocenie w 11 różnych kategoriach dotyczących m.in. jakości ich pracy, ich wiarygodności, doświadczenia i oferty dostępnych badań. Pierwsze, bardzo ważne dla pacjentów kryterium, to liczba otrzymanych przez laboratorium rekomendacji środowiska lekarskiego. W tym przypadku odpowiednio przygotowaną ankietę wysłaliśmy drogą mailową do 1700 lekarzy różnych specjalności (np. onkologów, ginekologów) lub placówek medycznych - mieli oni wskazać najlepsze według nich laboratorium genetyczne. Za każdą rekomendację można było otrzymać 2pkt. (maksymalna liczba przyznanych punktów nie mogła jednak przekraczać 10). Na ankietę odpowiedziało 28 lekarzy - najwięcej osób (6) zarekomendowało warszawskie laboratorium Genomed, na kolejnych miejscach uplasowało się Laboratorium Genetyki Klinicznej Uniwersyteckiego Centrum Klinicznego Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego oraz poznańska placówka - Centrum Badań DNA (oba laboratoria uzyskały po 3 głosy).

Kolejne uwzględnione w rankingu kategorie oceniają doświadczenie laboratorium w przeprowadzaniu badań genetycznych oraz samą ofertę badań. Każde laboratorium mogło otrzymać od 0 do 4pkt. w zależności

od czasu swojej działalności (0pkt. w przypadku braku laboratorium, 1pkt. jeżeli działa ono przez 1-3 lata, 2pkt. - 4-9 lat, 3pkt. - 10-19 lat, 4 pkt. - 20 i więcej lat). Ośrodki publiczne cechują się znacznie dłuższym stażem pracy w porównaniu do laboratoriów prywatnych - w 9 (z 14) przypadków wynosi on ponad 20 lat. Najdłużej funkcjonuje Zakład Genetyki Medycznej Instytutu Matki i Dziecka (54 lata), Zakład Genetyki Instytutu Psychiatrii i Neurologii (43 lata) oraz Laboratorium Genetyki Klinicznej Uniwersyteckiego Centrum Klinicznego Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego (42 lata). Średni okres działalności placówek prywatnych to natomiast ok. 8-10 lat, najdłużej z nich badania genetyczne realizuje poznańskie Centrum Genetyki Medycznej Genesis (17 lat.). Zupełnie inaczej jest jednak w przypadku dostępnej oferty badań - niemal połowa (47%) placówek prywatnych może pochwalić się realizacją co najmniej 100 różnych badań genetycznych, za co w naszym rankingu można było uzyskać 2 pkt. Z ośrodków publicznych szeroką ofertę badań posiadają zaledwie 2 laboratoria (14%) - Zakład Genetyki Medycznej Instytutu Matki i Dziecka oraz Zakład Genetyki Medycznej Centrum Zdrowia Dziecka.

Genetyka jest skomplikowaną dziedziną nauki, dlatego dla wielu pacjentów bardzo ważna jest możliwość konsultacji własnego przypadku i uzyskanego wyniku badania genetycznego ze specjalistą - kryterium to również uwzględniliśmy więc w naszym rankingu (można było za nie uzyskać 10pkt.). W przypadku zdecydowanej większości wszystkich ocenianych ośrodków

(90%) pacjenci mogą otrzymać poradę lekarską zarówno przed, jak i po poddaniu się testowi genetycznemu. Konsultacje nie są dostępne jedynie w trzech prywatnych placówkach - Oncogene Diagnostics, Euroimmun DNA i Pracowni Cytogenetycznej "Kariogen" - ta ostatnia współpracuje jednak z jedną z poradni genetycznych, w której można uzyskać pełną konsultację.

Laboratoria genetyczne - certyfikaty kontroli jakości

Wynik badania genetycznego jest aktualny przez całe życie pacjenta, ogromne znaczenie ma więc wysoka jakość przeprowadzanych analiz. W Polsce posiadanie certyfikatów kontroli jakości jest w przypadku laboratoriów genetycznych dobrowolne - jeżeli placówki chcą potwierdzić wysoką jakość swojej pracy, muszą postarać się o nie na własną rękę, co związane jest z dużymi kosztami. W naszym rankingu wzięliśmy pod uwagę 3 parametry dotyczące jakości wykonywanych badań - ocenione zostało posiadanie certyfikatów na zgodność z normami ISO, certyfikatów EMQN oraz certyfikatów przyznanych przez inne zagraniczne programy kontroli jakości.

ISO to Międzynarodowa Organizacja Normalizacyjna odpowiadająca za tworzenie międzynarodowych norm w różnych dziedzinach życia - następnie do tych norm dostosowywane są normy krajowe. W przypadku naszego rankingu, laboratorium mogło uzyskać po 3 punkty za certyfikat ISO 17025 oraz ISO 15189 (certyfikaty te dotyczą laboratoriów badawczych i medycznych), natomiast za pozostałe, takie jak ISO 9001 czy ISO 14001 - po 1 pkt. Przynajmniej jeden certyfikat na zgodność z normą ISO posiada 76% wszystkich laboratoriów - 60% ośrodków prywatnych i 93% ośrodków publicznych.

5 pkt. można było natomiast otrzymać posiadając prestiżowy certyfikat kontroli jakości badań genetycznych przyznawany przez EMQN (European Molecular Quality Network). Pozytywną weryfikację tej organizacji uzyskało 48% wszystkich ocenianych placówek - 40% prywatnych i 57% publicznych. Za posiadanie certyfikatu kontroli jakości każdej innej zagranicznej organizacji, takiej jak Labquality, CF Network czy CEQA można było uzyskać po 2pkt. (maksymalna liczba przyznanych punktów nie mogła jednak przekraczać 10). 69% wszystkich ośrodków - 67% prywatnych i 71% publicznych - posiada przynajmniej jeden taki certyfikat, najwięcej z nich (8) ma gdańskie laboratorium INVICTA.

Nowoczesne technologie i działalność naukowa

W naszym rankingu punkty zostały przyznane również za stosowanie do analizy DNA nowoczesnych technologii oraz za działalność naukową danego ośrodka. Po 2pkt. można było uzyskać za wykorzystywanie do analiz takich technik jak Sekwencjonowanie Nowej Generacji (NGS) czy mikromacierze, jeśli badania wykonywane tymi metodami stanowią co najmniej 1% wszystkich dostępnych badań. Technologię NGS stosuje 45% wszystkich ocenianych placówek (53% prywatnych i 36% publicznych), mikromacierze wykorzystuje natomiast 31% ośrodków (27% prywatnych i 36% publicznych).

W rankingu laboratoriów genetycznych 2016 oceniona została także możliwość zsekwencjonowania całego genomu pacjenta wraz z analizą diagnostyczną - obecność takiego badania w ofercie skutkowała przyznaniem laboratorium 5pkt. Sekwencjonowanie całego genomu wraz z analizą wyników to nowatorskie badanie, które nie wymaga już żadnych uzupełnień - gdy wiedza odnośnie funkcji genów wzrośnie, dane uzyskane z takiego badania będą mogły zostać ponownie zanalizowane. Obecnie badanie to oferuje tylko jedna placówka w Polsce - warszawskie prywatne laboratorium Genomed. 3pkt. w tej kategorii mogły natomiast uzyskać laboratoria oferujące sekwencjonowanie eksomowe, polegające na analizie

tylko regionów kodujących w genomie - wykorzystywane jest ono przede wszystkim w poszukiwaniu przyczyn konkretnej choroby genetycznej i można je zrealizować w 3 placówkach (poza Genomedem) - Zakładzie Genetyki Medycznej Instytutu Matki i Dziecka, Zakładzie Genetyki Medycznej Centrum Zdrowia Dziecka oraz w prywatnym laboratorium MEDGEN.

Ostatnie kryterium w naszym rankingu to działalność naukowa prowadzona w ocenianych placówkach. W zależności od liczby publikacji naukowych oraz udziału w projektach badawczych laboratoria mogły otrzymać 0pkt. (brak prowadzonych badań), 1pkt. (badania są prowadzone), 2pkt. (średni dorobek naukowy), 3pkt. (duży dorobek) oraz 4pkt. (bardzo duży dorobek). 76% wszystkich ośrodków - 60% prywatnych i 93% publicznych - prowadzi działalność naukową, w przypadku 38% z nich dorobek naukowy jest duży lub bardzo duży.

Najlepsze laboratoria genetyczne w Polsce

Wyniki rankingu z 2016 różnią się od tego przeprowadzonego przez Gazetę Wyborczą - w naszym zestawieniu pierwsze miejsce zajmują ex aequo aż 3 placówki - Zakład Genetyki Medycznej Instytutu Matki i Dziecka (który utrzymał 1. miejsce sprzed roku), a także dwa prywatne ośrodki - Genomed oraz INVICTA. INVICTA awansowała z trzeciego miejsca, Genomed zaś z czwartego - laboratoria te od dawna znajdowały się już więc w czołówce najlepszych.

Zakład Genetyki Medycznej Instytutu Matki i Dziecka to najstarszy polski ośrodek zajmujący się wykonywaniem badań genetycznych - duże doświadczenie, profesjonalna kadra (w ciągu ostatnich 10 lat ponad 150 artykułów pracowników Zakładu zostało opublikowanych w krajowych i zagranicznych prestiżowych czasopismach) czy liczne projekty naukowo-badawcze świadczą o wysokiej jakości przeprowadzanych badań.

Genomed funkcjonuje od 7 lat, ale już jest najczęściej rekomendowanym przez lekarzy laboratorium (w rankingu z 2015 roku zajął pod tym względem 3. miejsce wśród wszystkich placówek, a 1. miejsce biorąc pod uwagę tylko placówki prywatne). Ponadto Genomed, jako jedyny polski ośrodek,

umożliwia pacjentom zsekwencjonowanie całego genomu wraz z precyzyjną analizą diagnostyczną - badanie to uznawane jest za najlepsze narzędzie do celów profilaktycznych.

INVICTA natomiast, oprócz wykonywania tradycyjnych badań genetycznych, specjalizuje się również w przeprowadzaniu diagnostyk preimplantacyjnych, które polegają na analizie zarodków pod kątem zaburzeń genetycznych jeszcze przed zapłodnieniem - w 2013 roku INVICTA, jako pierwszy ośrodek na świecie, wprowadziła technologię NGS do diagnostyki preimplantacyjnej.

Zdrowegeny.pl jest podmiotem oferującym m.in. badania genetyczne najlepszych laboratoriów w Polsce, również podmiotów ujętych w powyższym rankingu.

Opracowanie:

Magdalena Sikora

Specjalista ds. Genetyki

 zdrowegeny.pl

 zdrowegeny.pl